

Statens vegvesen

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

Behandlende enhet:	Saksbehandler/telefon:	Vår referanse:	Deres referanse:	Vår dato:
Transport og samfunn	Hanne Mo Østgren / 99601836	21/67797-10	22/2055-	08.08.2022

Høringsvar til offentlig ettersyn og høring av forslag til statlig reguleringsplan for nytt sykehus på Aker – Trondheimsveien 235 mfl. – gnr. 85 bnr. 265 mfl – Oslo kommune

Vi viser til høring datert 16.05.2022 med forslag til detaljregulering med konsekvensutredning for nye Aker sykehus. Hensikten med planforslaget er å legge til rette for et nytt lokalsykehus på Aker, og samle likeartede sykehusfunksjoner på tre hovedsykehus: et nytt lokalsykehus på Aker, et nytt regions- og lokalsykehus på Gaustad (Nye Rikshospitalet) og et spesialisert kreftsykehus på Radiumhospitalet. Radiumhospitalet, med nytt klinikkbygg og protonsenters, er nå under utbygging.

Vi viser til avtalt utsatt høringsfrist til 08.08.2022, jf. brev fra Helse- og omsorgsdepartementet 29.06.2022.

Statlig reguleringsplan

Reguleringsplan for Nye Aker sykehus er overtatt av staten ved Helse- og omsorgsdepartementet. Statlig reguleringsplan kan benyttes når gjennomføringen av viktige statlige eller regionale utbyggings-, anleggs- eller vernetiltak gjør det nødvendig, eller når andre samfunnsmessige hensyn tilsier det, jf. plan- og bygningsloven § 6-4, andre ledd. I denne saken mener Helse- og omsorgsdepartementet at det er nødvendig å gjennomføre planprosessen for nytt sykehus på Gaustad og nytt sykehus på Aker som statlig reguleringsplan for å sikre nødvendig forutsigbarhet for fremdriften i planarbeidet. Kommunal- og distriksdepartementet har i brev av 1. april 2022 gitt sin tilslutning til at reguleringsprosessene for Nye Rikshospitalet og Nye Aker skal gjennomføres som statlig reguleringsplan. Reguleringsplanen legges nå ut til 2. gangs offentlig ettersyn. Vi viser i den anledning til vår uttalelse ved 1. gangs offentlig ettersyn, vårt brev 09.06. 2021.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Fyrstikkalléen 1
0661 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

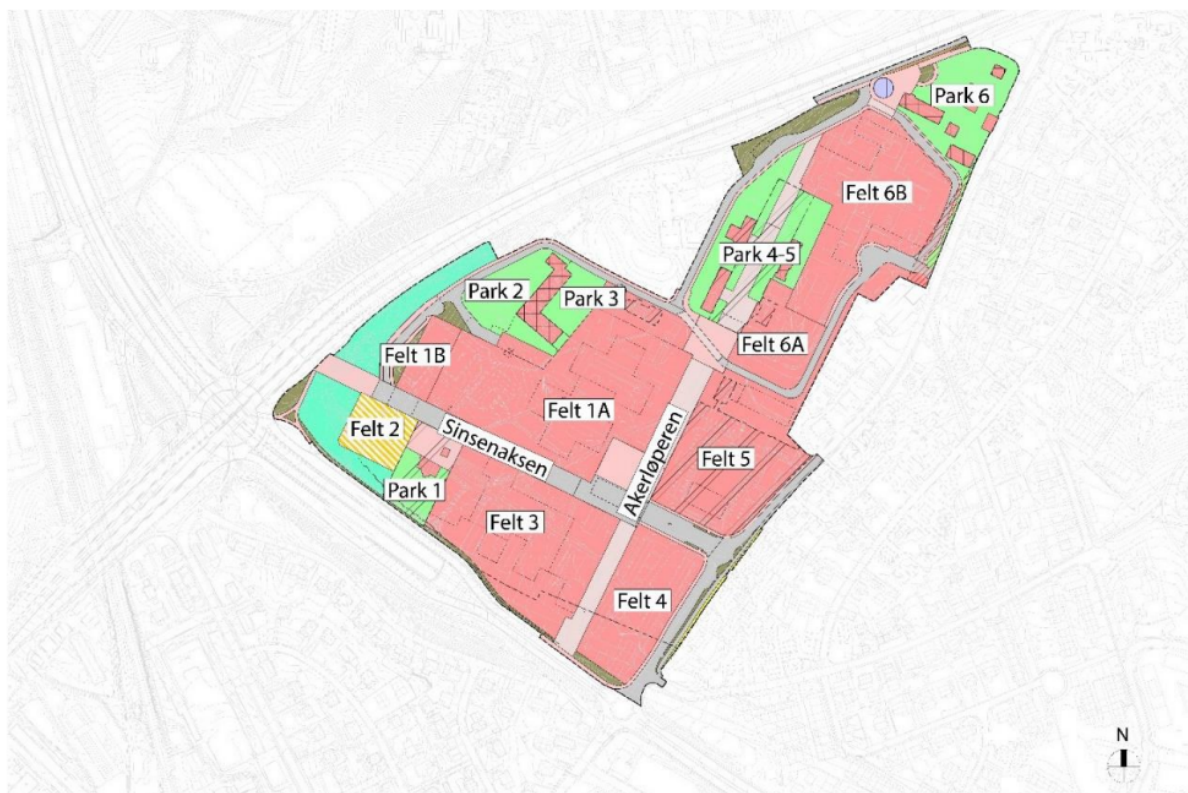
Statens vegvesens rolle i planlegging

Statens vegvesen har ansvar for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Statens vegvesens samfunnsoppdrag er «å utvikle og tilrettelegge for et effektivt, tilgjengelig, sikkert, og miljøvennlig transportsystem».

Vi uttaler oss som forvalter av riksvei på vegne av staten, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor veitransport. Statens vegvesens sektoransvar for veinettet betyr at vi har et overordnet ansvar for at trafiksikkerhet, klima, miljøhensyn, universell utforming og helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel. Vi skal også bidra til at bærekraftmålene følges opp innen våre ansvarsområder. Dette gir oss rett til å stille krav til både statlige, fylkeskommunale og kommunale veier og gater, og løsninger for gående og syklende.

Statens vegvesens rolle i denne saken

Statens vegvesen er eier og forvalter for riksvei 4 Trondheimsveien og rv. 150 Ring 3/Lørentunnel som ligger langs hhv. vest- og sørsiden av planområdet.

Figur 1 Plankart for forslagsstillers planforslag – alternativ 1A

Plankart over forslag til Nye Aker sykehus med feltanvisninger (forslagsstillers høringsbrev)

Hensyn til rv. 150 Lørentunnelens sikkerhet med hensynssoner

Rv. 150 Lørentunnelen er et av landets mest trafikkerte tunneler. Statens vegvesen har uttalt til varsel om oppstart at skader på tunnelen ikke må forekomme på noe tidspunkt.

Forslagsstiller har i dialog med Statens vegvesen trukket bebyggelsen lengre vekk fra

Lørentunnelen i revidert planforslag. Dette for å imøtekomme Statens vegvesens krav til sikkerhet for rv. 150 Lørentunnelen. Vi viser i den anledning til mottatt risikovurdering: «Bygging nær rv.150 Lørentunnelen» datert 23.02.2022, og våre merknader til denne, jf. vårt brev 11.03.2022. Vi viser også til møtet med Sykehusbygg 29.11.2021 hvor sikringssonen til Lørentunnelen var tema og til våre merknader i brev 09.06.2021 og 28.01.2021 ved 1. gangs offentlig ettersyn av planforslaget. I risikovurderingen er det beskrevet en rekke forebyggende tiltak som skal følges opp i den videre prosjektutviklingen gjennom videreføringen av forprosjekt, det kommende detaljprosjekt og i byggefasen. Vi legger til grunn at dette gjøres. Våre merknader til risikovurderingen og krav gitt i brev 11.03.2022 må ivaretas i forbindelse med videre detaljering av tiltaket.

For all videre planlegging forutsettes det at tiltakshaver tilrettelegger arbeidet og framdrift slik at Statens vegvesens eiendom ikke skades. Statens vegvesen gjør oppmerksom på at det er tiltakshaver som er ansvarlig for dokumentasjon, utførelse og eventuelle skader på Lørentunnelen og kostnader for disse som følge av tiltaket.

Krav til reguleringsbestemmelser

Vi viser til forslag til reguleringsbestemmelser under punkt:

- 1.1 Dokumentasjonskrav og avsnitt: «Tiltak innenfor H190 Sikringszone for Lørentunnelen»
- 4.1 Kjørevei (vertikalnivå 1) – Lørentunnelen
- 6.2 Sikringszone – Lørentunellen
- 10.1 Før rammetillatelse – Gjennomføringsavtale

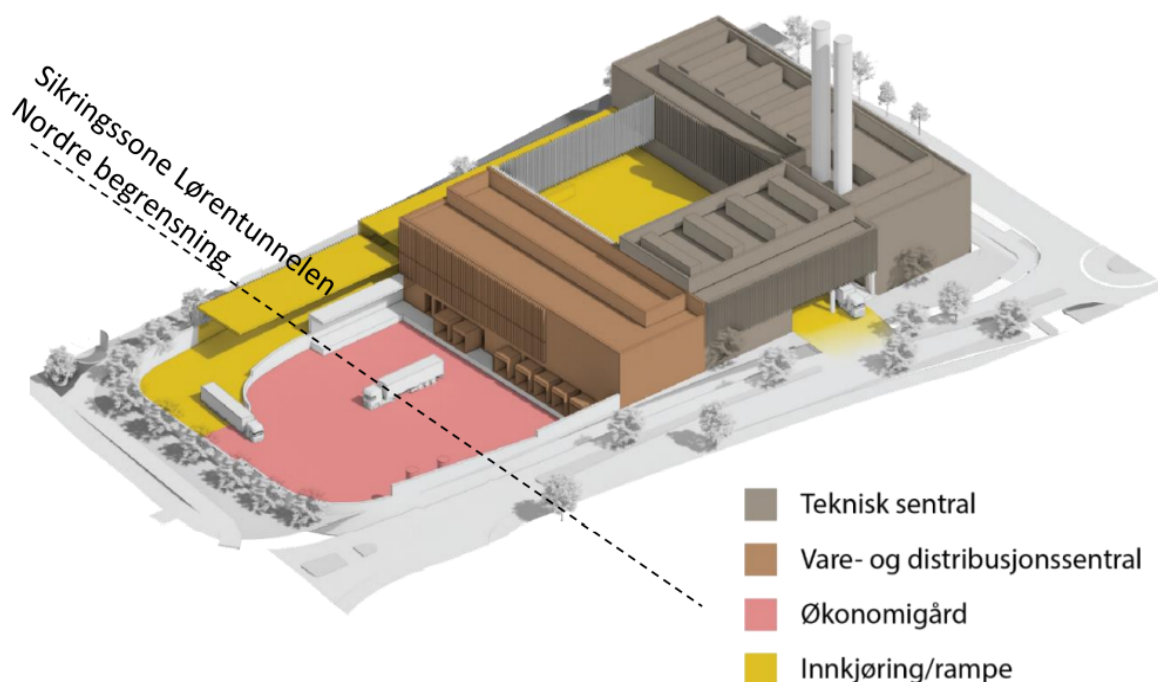
som omhandler rv. 150 Lørentunnelen.

Vi ber om at reguleringsbestemmelsen under punkt 1.1 Dokumentasjonskrav: Tiltak innenfor H190 Sikringszone for Lørentunnelen, første avsnitt, erstattes med følgende tekst:

«Før det gis rammetillatelse for tiltak i sikringssonen for Lørentunnelen stiller Statens vegvesen krav til at det utarbeides tiltaksplan og risikoanalyse. Tiltaksplanen skal beskrive og dokumentere metoder og prosedyrer for arbeidene, samt kontroll, kontinuerlig overvåking og tiltak ved avvik. Risikoanalyse skal omfatte vurdering av sannsynlighet og konsekvens for skader på tunnel eller påvirkning av stabilitet for nærliggende områder, og forslag til avbøtende tiltak. Tiltaksplanen og risikoanalysen skal forelegges Statens vegvesen for uttalelse og godkjenning før det gis rammetillatelse.»

Vi ber om at reguleringsbestemmelsen under punkt 6.2 Sikringszone – Lørentunellen, andre setning: «Arbeid innenfor sonen gjøres i samråd med Statens Vegvesen» erstattes med følgende tekst:

«Arbeid innenfor sonen skal gjøres i samråd med og godkjennes av Statens Vegvesen.»

Figur 10 viser hvilke føringer bebyggelsen i felt 4 må forholde seg til og hvordan bebyggelsen er planlagt organisert.

Forslagsstillers tegninger av distribusjonssentral i «felt 4» nye Aker sykehus

Hensyn til miljø:

Vi viser til våre merknader ved 1. gangs offentlig ettersyn. Nedenfor en supplerings av disse merknadene med utgangspunkt i endringer som er gjort i planforslaget.

Støy

Fagrapport for støy viser til Retningslinje T-1442 og tilhørende veileder M-128. Det er viktig å presisere at retningslinje T-1442 ble revidert i 2021, og det er denne nyeste versjonen som skal legges til grunn for prosjektet. Når retningslinjen ble revidert ble også veileder M-128 erstattet med veileder M-2061, og det er denne nyeste veilederen som skal legges til grunn for prosjektet.

Tabell 8 i NS8175 «Lydforhold i bygninger – Lydklasser for ulike bygningstyper» angir at grenseverdi for lydnivå på uteoppholdsareal for helsebygninger er 5dB strengere enn grenseverdiene angitt i retningslinje T-1442/2021. Dette er omtalt i fagrapport for støy som er vedlagt planforslaget. Det bør presiseres i reguleringsbestemmelsene at det er den strengere grenseverdien som skal legges til grunn for beregningen av andel av uteoppholdsareal som tilfredsstillers grenseverdien. I foreslått reguleringsbestemmelse punkt 2.8 vises det til grenseverdiene i tabell 2 i T-1442/2021, men dette er da i utgangspunktet uten skjerpede grenseverdier.

T-1442/2021 presiserer at pasientrom ved helsebygg for langtidsopphold bør behandles som en boenhet og kvalitetskriterier oppfylles. Alle pasientrom bør ha vindu mot stille side. Det kan unntaksvis, og for en liten andel av pasientrommene, tillates at disse etableres ensidig mot dempet fasade. I tilfeller hvor det aksepteres at pasientrom etableres ensidig mot dempet fasade bør det legges vekt på høy kvalitet ved utforming av avbøtende, støydempende tiltak.

I reguleringsbestemmelsene er det presisert at det ikke tillates pasientrom for langtidsopphold i rød støysone på fasade. Dette er ikke i tråd med T-1442; da T-1442 presiserer at alle pasientrom for langtidsopphold bør ha vindu mot stille side; dvs støynivåer under grenseverdien for gul støysone, 55dB.

T-1442/2021 presiserer også at det ved planlegging av helsebygg for korttidsopphold bør sikres en stille side av bygget hvor flest mulig pasientrom etableres. Veileder til retningslinjen presiserer at dette også er viktig for å sikre muligheten til å lufte med åpne vinduer på pasientrom, samt ha direkte kontakt med uterom. For denne gruppen pasienter bør det i tillegg til lett tilgjengelige uteoppholdsareal på bakkeplan være stille egnede uteoppholdsareal tilknyttet hver etasje. Det bør være en målsetting å etablere balkonger, takhager, atrier eller lignende med tilfredsstillende lydforhold i hver etasje.

Dersom det ikke er mulig å sikre stille side for alle pasientrom med overnatting må det utføres tiltak for å sikre dempet fasade for disse rommene. For samtlige rom med vindu mot fasade med støy over 55dB bør det sikres i reguleringsbestemmelsene at det skal benyttes vindusløsninger som kan åpnes samtidig som støynivået innendørs dempes («smarte vindusløsninger, russervinduer e.l.»).

For alle rom, uavhengig av funksjon, skal det sikres at krav til innendørs støynivå i henhold til NS8175 klasse C for aktuell funksjon følges.

Det er lite tilgang på skjermede utearealer inne på området og i nærheten. I planalternativene plasseres større bygg nærmere støykildene hvilket gir noe redusert støynivå inne på planområdet, men støynivået overskrider fortsatt grenseverdiene for helsebygg.

I forbindelse med 1. gangs offentlig ettersyn påpekte Statens vegvesen at det er viktig å se på samspillseffektene mellom støy og lokal luftkvalitet siden planområdet ligger i gul og rød støysone for begge deler. Både T-1442/2021 og T-1520 anbefaler at det tas særlig hensyn til samspillseffekter, og at det bør gjøres en medisinskfaglig og helhetlig vurdering av helsekonsekvens før kommunen tillater støyfølsom arealbruk i slike områder. Vi kan ikke se at denne samspillseffekten er utredet i det vedlagte materialet og anbefaler at dette gjøres.

I reguleringsbestemmelsene brukes uttrykket «T-1442/2021 eller senere vedtatte retningslinjer». Vi mener dette er en ugyldig formulering siden det er gjeldende retningslinje på vedtakstidspunkt som uansett skal legges til grunn.

Støykart over planområdet med gul, rød og hvit sone.

Luft

Statens vegvesen hadde følgende merknader til luftkvalitet ved 1. gangs offentlig ettersyn:

«Ifølge fagrapport om luftforurensing ligger deler av planområdet i rød eller gul sone for luftforurensing for NO₂ og PM₁₀ i henhold til retningslinje T-1520. Luftforurensningen i området kommer fra veitrafikk, særlig fra Trondheimsveien og Ring 3, og utbygging av planområdet medvirker også til økt utbredelse av gul sone. Konsentrasjonene overstiger nedre grense for rød og gul sone ved tunnelmunning ved Ring 3 og ved Trondheimsveien samt utbredelse over planområdet, men også ved noen bygninger ved de nordlige delene av sykehusområde. Det anbefales bl.a. å legge luftinntak og soveromsvinduer ved fasader som vender bort fra riksveg, å skjerme balkonger/terrasser vendt mot riksveg med tett rekkverk/innglassing og å ikke ha vinduer som kan åpnes nært bakkenivå langs utsatte fasader, samt å legge uteoppholdsarealer vendt vekk fra de sterkest trafikkerte veiene og ved bruk av bygninger som skjerming.»

Vi kan fortsatt ikke se at planforslaget ivaretar anbefalingene i luftutredningen, og stiller krav til at minimum følgende tas inn i bestemmelsene:

I utsatte områder (rød og gul sone iht. retningslinje T-1520) skal luftinntak og soveromsvinduer plasseres høyt over bakken eller ved fasader som vender bort fra Ring 3 og rv. 4.

I tråd med anbefalingene i luftutredningen, skal uteoppholdsarealer anlegges vendt bort fra de sterkest trafikkerte veiene og ved bruk av bygninger som skjerming. Som avbøtende tiltak kan det etableres skjermer eller tett, vintergrønn vegetasjon mellom de mest belastede veiene og sykehusområdene. Det skal tas ekstra hensyn i planleggingen av

uteoppholdsarealer grunnet samspillseffekter mellom støy og luft som gir økning i plage og helserisiko.

Med hilsen

Ragnhild Meisfjord
Seksjonsleder

Hanne Mo Østgren
Senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

OSLO KOMMUNE PLAN- OG BYGNINGSETATEN, Postboks 364 Sentrum, 0102 OSLO
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN, Postboks 325, 1502 MOSS